

Prediking over Zondag 33 vr. 90

- de opstanding van de nieuwe mens -

Vraag 90: Wat is de opstanding des nieuwen mens?

Antwoord 90: *Het is een hartelijke vreugde in God door Christus, en lust en liefde om naar den wil Gods in alle goede werken te leven.*

Liturgie:

Ps. 26 : 8, 12

Ps. 105 : 5

Ps. 3 : 3, 4

Ps. 119 : 16

Schriftlezing: Kolossensen 3:1-17

Gemeente,

Dit keer de laatste preek van de catechismus over het begin van de waarachtige bekering. Wij zagen wat het was en wat niet was. Daarom stonden wij stil bij het eerste stuk, het eerste deel, namelijk van de afsterving van de oude mens. Nu staan wij stil bij het tweede stuk, het andere deel, de opstanding van de nieuwe mens. De afsterving van de oude mens was: een hartelijk leedwezen dat wij God door onze zonde vertoorned hebben. De opstanding van de nieuwe mens is een hartelijke vreugde in God door Christus, een lust en liefde om naar de wil Gods in alle goede werken te leven. We zagen dat de oude mens stond tegen over de nieuwe mens. En de oude mens is van Adam. De nieuwe mens is van Christus.

De nieuwe mens is het leven uit God de Heilige Geest, gelijk deze zich openbaart reeds in het sterven van de oude mens. Immers, de hartelijke droefheid is reeds een vrucht van het werk van de Heilige Geest. Maar het klaarst openbaart zich de nieuwe mens in Christus. Hij is het Beeld van de onzienlijke God. Als Middelaar is Hij de nieuwe Mens. Daarmee is Hij de vaste grondslag van de bekering. En deze is onbeweeglijk en vast. Als een graniet of een rots. Geen andere grond is er dan die gelegd is in Christus Jezus. Zal er ooit sprake zijn van een waarachtige bekering tot God, dan is deze gegrond op het sterven en opstaan van de Zaligmaker. Deze nieuwe mens wordt in de Heilige Schrift met verschillende woorden genoemd: inwendige mens, verborgen mens der harten, nieuw schepsel, een nieuwe geest, een vleses hart, een vaste geest. Alle uitdrukkingen die erop wijzen dat de nieuwe mens niet te presenteren en te voorschijn te halen is. Deze nieuwe mens is niet met het oog te zien. De schoonheid van Gods volk is inwendig. Wilt u de nieuwe mens zien? 'Zie dan het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt'! Zie Hem in Zijn voorgaan in gewilligheid. 'Zie Ik kom o God om Uw welbehagen te doen'. Zie Hem dan in Zijn gehoorzaamheid tot de dood des kruises. Zie Hem dan in Zijn opstanding. Zie Hem dan als de Schoonste der mensenkinderen, op Wiens lippen genade is uitgestort. Ja, zulk een is mijn Liefste!

Waar Hij komt, daar brengt Hij alles mee. Daar wordt aan de ziel een betrekking geboren op de Koning. Een inlijving, een kennismaking die de ziel niet koud en ledig laat, maar doet uitgaan om de Koning in Zijn schoonheid te ontdekken. Zonder deze nieuwe Mens is onze nieuwe mens een hersenschim. Paulus zegt het zo ontroerend schoon en drukt daarmee de gehele levenservaring van Gods kerk uit: 'Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij, en wat ik nu leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, die Zich voor mij heeft overgegeven'.

Er wordt hier genoemd: de *opstanding* van de nieuwe mens. Nu, dat is het ook. Want de één sterft, en de ander staat op. De bekering is zo diep ingrijpend en zo allesomvattend, dat deze vergeleken wordt met de opstanding uit de doden. Toch is het dezelfde mens, die sterft en die opstaat. Het oude leven is het doodleven, het grafleven. Het nieuwe leven is het leven, het opstandingsleven. O wat een wonderbare verandering! Zie, dan is het oude voorbij gegaan en het is alles nieuw geworden. 'Want die in Christus is, die is een nieuw schepsel'. Wat is dit een almachtig wonder van God den Heilige Geest. Een mens kan bekeerd worden!

De oude en de nieuwe mens. Zo oud kan een mens niet zijn en zo verdorven kan een mens niet zijn of hij kan door de grote Christus, dat eeuwig Licht zo vernieuwd worden, dat hij besprenkeld wordt met de dauw van de eeuwige jeugd uit de volheid van Christus en ontvangt genade voor genade. Daarom is een Adamskind oud, maar een zondaar in Christus is nieuw, jong, al is hij 80 of 90 jaar. Dan wordt de inwendige mens vernieuwd van dag tot dag. Dan ligt in de gemeenschap met Christus de dood achter en het leven voor. Eeuwig en onuitsprekelijk wonder! God doet in het hart van Zijn volk de levende hoop ontvlammen: het beste komt nog! Hij vernieuwt hun jeugd als de jeugd van een arend, zodat zij in de grijze ouderdom nog fris en groen zijn, om te verkondigen dat de Heere recht is en in Hem geen onrecht gevonden wordt. Want dat nieuwe leven sterft nooit. Zeker in aanvechting bestreden en soms met David: 'een der dagen zat'. Maar: 'als ik omringd door tegenspoed bezwijken moet, schenkt Gij mij leven'.

Wonderlijk, die nieuwe mens, dat nieuwe leven dat uit God geboren is, zondigt niet. Hij kan niet zondigen, want Gods Zaad blijft in hem. Die in Christus gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Is dan dit, de nieuwe mens, niet alles waard? Wat zoekt u dan, wat vertelt u dan? Is dit dan de moeite niet waard? Christus is de Fontein van alle leven. Christus is het kleed der gerechtigheid. Christus maakt vrij van het oordeel des dood. Christus is de Vrijmaker, die heerst over duivel, zonde, dood en hel. Zijn gunst, Zijn genade is voor al Zijn volk in nood en dood oneindig groot. Christus, Hij is het hart Gods, Hij is het hart van Zijn volk. Eén plant met Hem in de gelijkmaking Zijn's dood en ook een plant met Hem in de gelijkmaking Zijner opstanding. Van daaruit komen alle apostolische vermaningen tot het afleggen de zonde die ons lichtelijk omringt. 'Indien ge dan met Christus zijt opgewekt, zo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods'.

Dat alles noemt de catechismus: een hartelijke vreugde in God door Christus, zich openbarend in lust en liefde, om naar de wil Gods in alle goede werken te leven. Vreugde: het is een zaak van het hart. Daarom staat er: een *hartelijke* vreugde. Het is dus een gezindheid des harten, die zich openbaart in lust en liefde. Zoals een hartelijk leedwezen over de zonde ook een haten en vlieden van de zonde meebrengt, zo óók brengt de hartelijke vreugde een lust en liefde mee om naar de wil Gods te leven. Vanuit het hart zijn de uitgangen des levens. Deze twee zijn niet te scheiden. Deze twee zijn dichtbij elkaar. De grootste smart, de grootste vreugde. Wat maakt de zondaar zo onuitsprekelijk bedroefd? Dat hij tegen God gezondigd heeft. Wat kan een mens in het leven nu eigenlijk blij maken, onuitsprekelijk blij? Alléén de genade! Dat een zondaar in Adam verdoemt, nu zonder werken - uit genade, alléén om de genoegdoening van Christus, zalig kan worden. Dat geeft in onuitsprekelijke droefheid, deze zekerheid van troost. 'Want de bezoldiging van de zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere'.

Het werkverbond stelt in harde dienstbaarheid. Het genadeverbond stelt in vrijheid. Wie daarop zinkt, zich verlaat, krijgt houvast door geloof en kent een blijdschap en een vreugde die met geen mensentong is uit te spreken. Van een rampzalige, een kind Gods. Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft. 'Alzo lief heeft God deze wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe'. Wie stervend aan zichzelf op dit Lams Gods gezien heeft, de Koning in Zijn schoonheid, die mag ervaren dat dit 'een betrouwbaar woord is en aller aanneming waardig is'. De mens die dit Kind als Gods geschenk in de armen mag houden, die huppelt van zielsvreugde en zingt met Simeon: 'Nu laat Gij Heere Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord'. Nimmer kan er ware vreugde in het hart zijn, zo onze zonden niet bedekt zijn door de gerechtigheid van het Lam Gods! Zeker, die mag toegaan en in geloof de hand mag leggen, diens hart is vol van de goedertierenheden Gods, voor korter of langer tijd. De kloof is alleen gedempt, omdat Christus van de Vader is geschonken, in de rechtvaardiging van de goddeloze uit genade om niet.

Een hartelijke vreugde! Er was vreugde bij de verloren zoon. Het kalf werd geslacht, en zij begonnen vrolijk te zijn. Zij begonnen en er kwam geen eind aan. Dit is het werk van de Heilige Geest. Christus heeft het beloofd. De Heilige Geest zou komen en hun een blijdschap geven, die niemand zou wegnemen, zo zegt Johannes 16:22. Petrus spreekt van een onuitsprekelijke heerlijke vreugde. Ja die vreugde is u dierbaar. En u zucht: ach, wanneer zal ik ingaan tot Gods altaar? Hoor de nodiging: 'Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven'. Hoor de Heere wil ruilen: 'sieraad voor as, het gewaad des lofs voor een benauwde geest, vreugdeolie voor treurigheid'. Als een moeder, zo zal Ik u troosten. 'Want Ik, Ik delg uw zonden uit als een wolk. Ik de Heere zal het doen. Zou Ik het beloven en niet doen? Spreken en niet bestendig maken'? Welk een feest wanneer de verloren zoon of dochter vanmiddag wederkomt. Dan is er blijdschap in de hemel over één zondaar die zich bekeert. Dat is een blijdschap die alle verstand te boven gaat. Want het Evangelie is een oorzaak van grote vreugde. Waarvan Paulus vermaant: 'Verblijdt u in de Heere te allen tijde. Wederom zeg ik u: verblijdt u'. Psalm 89 zingt ervan: 'Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden'. De vrucht des Geestes is: liefde, vrede, blijdschap. Dus eigenlijk moest een christen immers blij zijn? Ja, eigenlijk wel. Want de vreugde van deze wereld haalt het niet bij de vreugde in God door Christus.

Jonge mensen, denk eraan. Eén deel van deze blijdschap is meer dan alle wereldse vermaken bij elkaar. De wereld zegt: neen, het uitnemendste van dit leven is geen moeite en verdriet. Wij leggen er een dansvloer over en wij dansen. Niet piekeren, maar genieten. Of naar de kerk gaan omdat het zo hoort, of omdat je moet, maar schik heb je pas wanneer je daar of daar komt. Denk je dan dat David een leugenaar is, wanneer hij zegt: 'Wat blijdschap smaakt mijn ziel, wanneer ik voor U kniel in het huis dat Gij U hebt gesticht'. En de Psalm dichter die zingt: 'Hoe liefelijk hoe vol heilgenot. De dienst des Heeren is een dienst van blijdschap! Maar de droefheid ontbreekt niet. Denk nu niet: eerst droefheid, dan blijdschap. Dat is zeker het geval in de toelidende weg, maar dat is de poort. Christus is niet alléén de poort; Hij is ook de weg! Op deze weg is droefheid *én* blijdschap. Zie maar naar de Psalmen; daar zien wij de heiligen Gods in het hart. Zij wenen *én* juichen, zijn bedroefd *én* blijde. Meestal van droefheid naar blijdschap. Maar ook van blijdschap naar droefheid, Psalm 27. Let er maar op. Hoe is dat bij u? Droefheid en blijdschap, nu en tot de laatste snik. Maar dan mogen we weten dat dan de eeuwige blijdschap op hun hoofden zal zijn.

Nogmaals: 'Verblijdt u te allen tijde' Maar hoe? In God door Christus. Daar ligt het geheim. Hoor naar David: 'De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken... al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Gij zijt met mij'. 'Ik ben wel arm en ellendig, maar de Heere denkt aan mij'. 'Het lijden van deze tegenwoordige tijd is niet te waarden tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden. Want wij weten dat degenen die God liefhebben alle dingen medewerken ten goede, namelijk degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn'.

Zeg eens u die een beginsel van de eeuwige vreugde kent, zou u dit ooit willen ruilen voor tijdelijke vreugde? 'Wie heeft lust den Heere te vrezen, het allerhoogst en eeuwig goed'? In Hem, niet om wat Hij geeft, dat ook. Maar om wat Hij is, omdat Hij God is! En dat deze God onze God is. Er is vreugde in Zijn gemeenschap. Er is vreugde in Zijn alomtegenwoordigheid. We mogen meezingen met de dichter: 'Ik lag en sliep gerust, van 's Heeren trouw bewust'. Er is een vreugde in Zijn dienst. Zijn dienst is en liefdesdienst.

Nee, het uitwendig christendom mag roemen en juichen in zaken, waaraan ze geen deel heeft. Maar de ware vreugde is voor Gods volk, dat die blijdschap mag smaken. Het is niet *òf* een juichend christendom *òf* een klagend christendom, maar beide. Ach, wat is die geloofsblijdschap zelden. Maar ze is er! Gode zij dank! Zeker hier speelt karakter, omgeving een grote rol. Maar wij moet met schaamte erkennen dat er zoveel aan ontbreekt. Laten wij de oorzaak niet ver zoeken. Hoe verscheurt ligt Gods kerk? Hoe diep ingezonken is het geestelijk. Wie die ogen heeft om te zien, moet niet met Jeremia zeggen: 'Och dat mijn hoofd water was, dat ik bewene de breuk van de dochter mijns volks'. Wij zijn nog verre van het roemen in de verdrukkingen, van een zich verheugen over de smaad, die ons aangedaan wordt om Christus' wil. Ook daartoe is bekering nodig.

Deze vreugde uit zich in lust *én* liefde om naar de wil Gods in alle goede werken te leven. Wij kunnen het ook omkeren: liefde en lust. Want de liefde gaat voorop. Wat de liefde doet is lust. Wat een mens niet uit liefde doet, dat is een last. Wie God dient met tegenzin, dien is de bekering een gruwel. De oudste zoon dient onder de zweep, wel met zijn handen, maar niet met zijn hart. Hij is geen kind der vreugde. Hij dient werktuigelijk. God wil geen slaven. Hij neemt ze wel als slaven, maar om ze vrij te kopen. Hij maakt ze gewillig om met vreugde het goede te doen naar de wil Gods. Het is met een vreugde der gehoorzaamheid. Al Gods heiligen zijn de weg Gods gegaan. Patriarchen en profeten, alle kinderen Gods gaan de weg. In de ogen van de wereld dwazen. Gods rechten zijn hun voorrechten. Gods instellingen en inzettingen zijn hun gezangen. Zij hebben een vermaak in de wet Gods naar de inwendige mens. Zij vragen: Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal? Dat is een vermaak! Dat is de reinste vreugde! 'Wanneer Gij mijn hart verwijdt zult hebben, zal ik in het pad Uwer geboden gaan'. God zoekt Zijn eer. God wil de vrucht. Daarom staat er 140 keer in de Heilige Schrift de eis der bekering. Soms dringend: 'Indien gij u niet bekeert, zo zult gij allen desgelijks vergaan'. Dan weer verwijtend: 'Maar zij hebben zich niet bekeerd van de werken hunner handen'. Soms smekend: 'Bekeert u, waarom zou u sterven?' Het moet ons dringen tot bekering. Daarom lezen we in de Schrift van een poel die brandt van vuur en sulfer.

Hoe komt God nu aan Zijn eer? Daarom is bekering nodig, Hij wil verheerlijkt worden in de werken Zijner handen. In Christus ziet God Zijn eer terug. In de bekering van de mens ontvangt God de eer, en de zondaar de zegen, het geluk en de vrede tot in eeuwigheid. In de lust en de liefde van Zijn gemeente wordt Hij verheerlijkt. Hierin dat een zondaar getuigt: 'Ik zal u hartelijk liefhebben, Heere mijn Sterkte', ligt een zegekleet van de hemel over de diepten van satan. Wat heeft God aan de mens? God heeft Zijn Zoon lief en daarmee het volk waarin Hij Zich wil verheerlijken. Waar God drie-ëinig verheerlijkt wordt, daar leeft de kerk van 's hemels gunstbewijzen.

Amen

G. Boer